

Beszámoló
a Budapest Főváros XIII. Kerületi
Önkormányzat
SMART13 Akcióterv (2020-2024)
végrehajtásáról



Budapest, 2024. október

Tartalomjegyzék

BEVEZETÉS.....	3
Hazai és nemzetközi kitekintés.....	3
Nemzetközi szint.....	3
Hazai szint.....	4
A SMART13 AKCIÓTERV VÉGREHAJTÁSA.....	5
Intézkedések bemutatása, értékelése.....	7
A közszolgáltatások minőségének javítása.....	7
Energiatudatosság.....	15
Társadalmi részvétel erősítése.....	18
ÖSSZEGZÉS.....	22
FEJLESZTÉSI IRÁNYELVEK.....	23

BEVEZETÉS

Az okos város vagy smart city fogalmára sokszínűsége, meghatározásának sokféle megközelítése miatt sem hazai, sem nemzetközi viszonylatban nincs egységes definíció. A szakemberek szerint egy kerületet, egy várost akkor nevezhetünk „okosnak”, ha a természeti erőforrásokkal észszerűen gazdálkodva az emberi tőkébe, a hagyományos infrastrukturális elemekbe, valamint a modern IKT infrastruktúrába történő befektetéseivel ösztönzi a fenntartható gazdasági fejlődést, javítja a lakosságának életszínvonalát, innovatív stratégiákkal próbálja megtartani a népességét. Az okos város középpontjában az okos emberek, okos közösségek állnak.

A XIII. kerületi önkormányzat olyan tudatos várostervezésről, városfejlesztésről, városirányításról döntött, amely magában foglalja mind a digitális technológia fejlődését, mind az új gondolkodást a kapcsolatokról, közösségekről, környezeti fenntarthatóságról, részvételi demokráciáról, jó kormányzásról és átláthatóságról. Az okos város, a smart city számunkra nem egy technológiai módszert jelent, hanem a kerületünk új fejlesztési-, üzemeltetési szemléletét.

A képviselő-testület által 2020-ban elfogadott SMART13 Akcióterv (2020-2024) végrehajtásának eredményei mutatják, hogy önkormányzatunk tudatosan alkalmazta és alkalmazza a mai kor „okos” megoldásait egy élhetőbb környezet kialakítása érdekében a fenntarthatóság, környezettudatosság figyelembevételével. A kerület üzemeltetése, fejlesztése rendszerben és teljeskörűen történik. A smart megoldások révén a lakosság aktív szerepvállalásával a partnerségi együttműködés, a döntések előkészítésében és végrehajtásában való civil részvétel erősödött, a helyi smart törekvések az emberek életminőségének javítását szolgálták és szolgálják.

Hazai és nemzetközi kitekintés

Nemzetközi szint

A világban a politikusok és városfejlesztési szakemberek jelentős része a jelen és jövő kihívásaira a smart city megközelítésben keresi a választ. Az ipari innovációs folyamatokhoz hasonlóan a városi szereplők is igyekeznek kiépíteni és kihasználni a települési rendszerek és folyamatok adatbázisait és alkalmazni az ehhez kapcsolódó adatvezérelt elemzések döntéstámogatási rendszerét. A mai felgyorsult világban megfelelő adatokhoz csak a digitális technológiák tudatos, rendszer-szerű alkalmazása révén juthatunk.

A megismert smart city stratégiáknak közös jellemzője, hogy valamennyi arra épül, hogy az adott önkormányzat jelentős szemléletváltással újra gondolja az irányítási rendszerét, hatékony kommunikációval a célok eléréséhez partnerként bevonja a helyi szereplőket, valamint eszközként alkalmazza a technológiai fejlesztéseket.

2024-ben a Smart City Index-et a világ száznegyvenkettő városára készítették el, a kutatásba mintegy húszezer embert vontak be, akiknek tizenöt kérdésre kellett válaszolniuk a mindennapi életükkel kapcsolatban. Arra voltak kíváncsiak a

kutatók, hogy a rendelkezésre álló infrastruktúra és technológia hogyan befolyásolja a város teljesítményét és a lakóinak életminőségét

A felmérést készítők a Smart City fogalmát úgy határozták meg, mint „olyan városi környezet, amely technológiát alkalmaz az urbanizáció előnyeinek növelésére és polgárai hiányosságainak csökkentésére”. A listán jól teljesítő városok e szempontoknak megfelelő olyan kezdeményezéseket dolgoztak ki és vezettek be, amelyek polgáraik általános életminőségét szolgálják. A jelentés kiemeli a zöldterületek fejlesztésére, kulturális események és a társadalmi kötődés lehetőségeinek bővítésére összpontosító kezdeményezéseket.

A vizsgálat szempontjai szerint 2024-ben Svájc a világ legokosabb országa, a „legsmartabb” városok között az első tíz helyen: Zürich, Oslo, Canberra, Genf, Szingapúr, Koppenhága, Lausanne, London, Helsinki és Abu Dhabi áll. A Global index öt területet vizsgált: üzleti aktivitás, emberi erőforrás, információ csere, kultúra, politika.

A nemzetközi tapasztalatokból látható, hogy az okos városfejlesztés és a technológiák alkalmazása szinte minden országban egyre nagyobb hangsúlyt kapott. A városok gyorsan reagáltak a változó körülményekre és ehhez új és naprakész megoldásokat kerestek és vezettek be. Összességében innovatív stratégiát és megoldásokat alkalmaztak annak érdekében, hogy javítsák a lakosság életminőségét, miközben hatékonyan használják a lakosság kreativitását és tudásbázisát.

Nemzetközi szinten az alapvető cél egyértelmű: a városokat minél fenntarthatóbbá, élhetőbbé és befogadóbbá tenni társadalmi, környezeti és gazdasági tekintetben.

Hazai szint

2015-ben a kormány határozatban jelölte ki a Lechner Tudásközpontot a Smart City feladatok szakmai összefogására. A háttérszervezeteként működő Tudásközpont ezen a területen három dokumentumot publikált:

- Smart City Tudásplatform – metodikai javaslat,
- Smart City Kézikönyv – munkaközi anyag véleményezésre,
- Településértékelés és monitoring – módszertani javaslat.

A központ munkatársai 2017-ben egy nemzetközi kitekintésű Okos Város Példatárát is létrehoztak, ahol több száz, a városok működésének különböző területeiről származó és különböző hasznosságú példát gyűjtöttek össze.

Stratégiai szinten azóta az alábbi dokumentumok születtek:

- DOS – Magyarország Digitális Oktatási Stratégiája
- DSS – Magyarország Digitális Startup Stratégiája
- DES – Magyarország Digitális Exportfejlesztési Stratégiája
- DGYS – Magyarország Digitális Gyermekevédelmi Stratégiája
- DJP2.0 – Stratégiai tanulmány

- KDS – Közgyűteményi Digitalizálási Stratégia

Az okos város a Digitális Jólét Program 2.0 dokumentumban horizontális támaterületként megjelenik, amelynek legfontosabb feladata annak támogatása, hogy Magyarország minden polgára, vállalkozása, a magyar nemzetgazdaság a digitalizáció nyertese lehessen. A Program több területet ölel fel:



1.számú diagram forrás: <https://digitalisjoletprogram.hu/hu/tartalom/okos-varos-smart-city>

Az elmúlt évtizedben hazai szinten egyre több település döntött önálló intelligens, smart programjáról, vagy fogadta el úgy új településfejlesztési stratégiáját, hogy abban az okos város szolgáltatások a jövőkép részét képezik. Megerősödött a szakmai és a tudományos érdeklődés, a témával foglalkozó publikációk, konferenciák és egyéb szakmai rendezvények száma. A fogalom elmúlt években tapasztalható magyarországi terjedése, egyre több település jövőképeiben történő megjelenése és az ezt ösztönző lépések alapján várhatóan az okos város koncepció a következő ciklusban is központi téma lesz.

A Fővárosi Közgyűlés 2017-ben fogadta el Budapest okos város jövőképeről szóló tanulmányát, a 2030-as okos város vízióját, döntött a Smart Budapest Keretstratégiáról (2020-2027.) és ennek végrehajtásáról szóló akciótervéről. 2022-ben az Európai Bizottság száz európai várost választott ki az általa indított klímasemleges és okos városok programjába, amelybe Budapest is bekerült. A misszió lényege, hogy kísérleti és innovációs központokká tegyék ezeket a városokat, amelyek jó példáit és gyakorlatait valamennyi európai város átveheti, hogy legkésőbb 2050-ig minden város klímasemleges legyen az Európai Unióban.

A SMART13 AKCIÓTERV VÉGREHAJTÁSA

A SMART13 Akcióterv (továbbiakban Akcióterv) feladatainak összeállításakor összhangban a XIII. Kerületi Önkormányzat Lendületben 2.0 ciklusprogrammal, a XIII. Kerületi Hosszú távú Fejlesztési Konceptióban 2033-ig meghatározott célkitűzéseket vettük alapul.

Az alapcél, amely szerint „a kerületben lakó és dolgozó emberek tiszta, biztonságos, kényelmes, kellemes, megkímélt környezetben élhessenek”, kiinduló pontja lett az Akciótervnek.

Az Akciótervben az alábbi fejlesztési célok kerületek elfogadásra:

1. Közszolgáltatások minőségének javítása, ezen belül
 - helyi igényeken alapuló üzemeltetés, fejlesztés,
 - okos megoldások alkalmazása,
 - kerületi lakosok életminőségének javítása.
2. Energiatudatosság, ezen belül
 - önkormányzati intézmények, közterületek hatékony üzemeltetése, energiahatékonysági beruházások eredményeként az energiafelhasználás csökkentése,
 - társasházak energiahatékonysági, megújuló energiákat használó beruházásainak támogatása,
 - a takarékosabb energiafelhasználás ösztönzése, szemléletformálás.
3. Társadalmi részvétel erősítése, ezen belül
 - kerületi lakosok, civil szervezetek, vállalkozások aktivitásának növelése,
 - döntések előkészítésében és végrehajtásában való civil részvétel elősegítése,
 - helyi kommunikációs csatornák bővítése, hatékonyságának növelése.

A részintézkedések megfogalmazása a nemzetközi gyakorlatot követve az alábbi hat elfogadott alrendszer mentén történt:

- A SMART KORMÁNYZÁS ALRENDSZER, mely alatt a nyílt, átlátható és részvételen alapuló döntési folyamatokat, együttműködésen alapuló közszolgáltatásokat nyújtó, innovatív alrendszert, adatkezeléssel kapcsolatos intézkedéseket és a fejlesztő szemléletű, innovatív kormányzást értjük, melynek középpontjában az online folyamatok, a közösségi szolgáltatások, az e-ügyintézés áll.
- A SMART EMBEREK ALRENDSZER, mely alatt a tudásgazdaság és az élethosszig tartó tanulásban érdekelt, egyre versenyképesebb munkaerő erősítését, programszervezést, oktatásfejlesztést, a kreatív és befogadó társadalom elérése érdekében tett intézkedéseket, folyamatokat értjük.
- A SMART ÉLETKÖRÜLMÉNYEK ALRENDSZER, mely alatt az elérhető kerületet, a magas színvonalú, rugalmasan alkalmazkodó, elérhető lakhatási, egészségügyi, szociális, köznevelési, aktív kulturális, sport, rekreációs szolgáltatásokat támogató infokommunikációs megoldásokon alapuló és jólétre, biztonságra, egészségi állapotra, társadalmi kohézióra koncentráló folyamatokat és az ezeket támogató megoldásokat értjük.
- A SMART KÖRNYEZET ALRENDSZER, mely alatt a fenntartható fejlődést biztosító, megújuló erőforrásokat használó, környezetkímélő, egyben környezetterhelést csökkentő, a levegőminőség javítását célzó intézkedéseket, megoldásokat értjük, amelyek középpontjában a klímabarát intézkedések, az ökológiai tudatosság erősítése, szemléletformálás áll.

- A SMART MOBILITÁS ALRENDSZER, mely alatt az infokommunikációs eszközök felhasználásával támogatott, fenntartható és szolgáltatás központú közösségi közlekedést és a nem motorizált közlekedést preferáló megoldások alkalmazását értjük.
- A SMART GAZDASÁG ALRENDSZER, mely alatt a vállalkozásokat és az innovációs ökoszisztémákat támogató szolgáltatások, a vállalkozó kedvet és a produktivitást segítő képzések és befogadó környezetet értjük, amely középpontjában az e-gazdaság, az innováció, a termelékenység, hatékonyság, helyi és globális összeköttetések, fenntartható gazdasági modellek szerepelnek.

Az alrendszerek mentén összesen 63 részintézkedést fogalmaztunk meg.

Az elmúlt négy év tapasztalatai megerősítették, hogy az okossá válás egy folyamatosan megújuló fejlesztési folyamat, a célok megvalósítását segítő stratégiák, koncepciók, akciótervek folyamatos nyomon követése, a változó körülményekhez történő alkalmazkodás, amelynek során a módszerek és eszközök, feladatok módosítása, pontosítása elengedhetetlen.

Ennek megfelelően az elmúlt négy évben a monitoring mellett, a helyi fejlesztési dokumentumokkal összhangban Akciótervünket többször felülvizsgáltuk. A meghatározott feladatok időarányos teljesítését 2022-ben tárgyalta a Képviselőtestület. Akkor - alkalmazkodva a külső és belső körülményekhez - az értékelés eredményeként öt feladatnál határidő módosításra került sor. A feladatok megvalósítására kidolgozott konkrét intézkedési terveknek köszönhetően az Akciótervben szereplő feladatokat sikerült teljesítenünk, minden intézkedésünknel érvényesült a megalapozott pénzügyi-gazdasági-, a fenntartható és környezetbarát követelmény.

Intézkedések bemutatása, értékelése

A beszámolóban a megvalósított feladatokat, az elért eredményeket az elfogadott fókuszterületek (fejlesztési célok) mentén mutatjuk be. Az alrendszerek szerint meghatározott és végrehajtott feladatokat táblázatban összegeztük.

A közzolgáltatások minőségének javítása

Önkormányzatunk kezdettől fogva elkötelezett szolgáltatásainak minőségi fejlesztésében, az elektronikus ügyintézés feltételeinek bővítésében. Az integrált városfejlesztési szemlélet mellett egyre nagyobb hangsúlyt fektetünk az új technológiai lehetőségek használatára, a környezeti, társadalmi és gazdasági fenntarthatóságra.

A fókuszterülethez meghatározott és megvalósított feladataink a smart kormányzás, smart emberek és a smart életkörülmények alrendszerhez

kapcsolódtak szorosan, erősítve a transzparens döntéshozatalt, a helyi innovációt, a kerületi állampolgárok aktív bevonását.

Ahhoz, hogy a helyi igényeken alapuló üzemeltetés, fejlesztés megvalósuljon, a közszolgáltatások minősége folyamatosan javuljon, elengedhetetlen, hogy a helyi településirányítási és üzemeltetési politikában a jó kormányzás alapelvei

- a demokratikus választás, képviselet, részvétel,
- a válaszkészség,
- az eredményesség, hatékonyság,
- a nyitottság, átláthatóság, jogállamiság,
- az etikus magatartás,
- a kompetencia, kapacitás,
- az innováció, nyitottság a változásra,
- a fenntarthatóság, és hosszú távú tervezés,
- a megbízható pénzügyi irányítás,
- az emberi jogok, a kulturális sokszínűség és a társadalmi kohézió,
- az elszámoltathatóság

érvényesüljenek.

Ezen a területen elért eredményeinket bizonyítja, hogy a Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége a Belügyminisztériummal, a Magyar Faluszövetséggel, a Kisvárosok Szövetségével és a Homo Oecologicus Alapítvánnyal együttműködve az Európai Tanács által létrehozott Európai Kiváló Kormányzás Védjegy (ELoGE) díját kétszer önkormányzatunknak adományozta. A védjegyet első alkalommal 2021-ben, másodszor 2023-ban vehettük át.

Hatékony közszolgáltatás nem lehetséges megfelelő adatbázis nélkül. A nyílt hozzáférésű adatokról és a közzféra információinak további felhasználásáról szóló Open Data irányelv (Open Data Directive (EU) 2019/1024) 2019. júliusában lépett hatályba. Az irányelv mentén 2021-ben megkezdtük a partnerségi alapon működő adatgazdálkodási ökoszisztéma kidolgozását. Az előkészítés első szakaszában összegyűjtöttük azokat a nyilvántartásokat, amelyeket önkormányzati szinten kezelünk. A Budapesti Műszaki Egyetem képviselőivel az adatgazdálkodási koncepció elkészítése egy nyertes EU-s pályázat, az EUCF European City Facility pályázat eredményeként 2024. májusában kezdődött meg.

Vállalt feladatunknak megfelelően folyamatosan vizsgáltuk az elektronikus ügyintézés bővítésének feltételeit a közszolgáltatások minden területén. Az informatikai eszközök és módszerek fejlesztésével, új, okos megoldásokkal elértük, hogy ügyfeleink, partnereink otthonról, a digitális térben intézhessék ügyeiket.

Felülvizsgáltuk az ügyintézési folyamatainkat az e-ügyintézésbe bevont ügyek körének lehetséges bővítése érdekében. Értékeltek az e-ügyintézés gyakorlati tapasztalatait, számba vettük a lehetséges és szükséges módosítások körét. A fejlesztések során figyelembe vettük a Budapest13 Smart City mobil applikáció

előnyeit. Vállalásunkat, miszerint évente két új ügytípus esetében vezetjük be az e-ügyintézés lehetőségét, sikerült teljesítenünk. Az alábbi tábla tartalmazza a fejlesztés területét és a darab számát:

Év	Megvalósított fejlesztés	
	Terület	Mennyiségi mutató (darab)
2020.	kommunikáció, esélyegyenlőség	2
2021.	pénzügyi, szociális, szervezési, gazdálkodási, gyermekjóléti, egyéb	5
2022.	szociális, gazdálkodási, kommunikáció, közlekedési, közösségi költségvetés	9
2023.	partnerségi, szociális	2
2024.	kommunikáció, szemléletformálás szociális szolgáltatások kezdeményezése	4

1. számú tábla, forrás: SZKO nyilvántartás

Az e-ügyintézés „visszajelzési” szintjéhez kapcsolódva fontosnak tartottuk a már általánossá vált kérdőíves elégedettségmérés mellett az e-elégedettségmérés, véleménynyilvánítási lehetőség bevezetését, minél szélesebb körben történő alkalmazását. Ennek eredményeként valósult meg a bölcsődei és óvodai beszoktatási folyamat online formában történő elégedettségmérése. Ma már mindennapos, hogy az önkormányzat és a Közszolgáltató Zrt. honlapján online szavazásra bocsájtjuk a közszolgáltatások színvonalával kapcsolatos, kerületi lakosokat érintő kérdéseket. Az e-elégedettségmérés alkalmazása magasabb színvonalon biztosítja a rendszeres és széleskörű véleménynyilvánítást és párbeszédet a szakma és a szolgáltatások célcsoportja között. A mérés adatainak, tapasztalatainak értékelése folyamatos, és a szolgáltatás továbbfejlesztését szolgálja.

A minőségi közszolgáltatás elengedhetetlen feltétele a sokoldalú és magas színvonalú önkormányzati kommunikáció, lakossági tájékoztatás. Ezért az elmúlt években bővítettük online információs csatornáinkat, a tájékoztatási rendszerben megjelenő információkat. Az önkormányzat, az önkormányzat intézményei és gazdasági társaságai honlapjainak, közösségi médiás oldalainak és a hír- és tájékoztatás szerkesztésnek köszönhetően azonnal megjelenhettek a kívánt tartalmak, segítve ezzel a lakosság széles körének tájékoztatását.

Az elmúlt években nagyobb hangsúlyt fektettünk az önkormányzati támogatások, szolgáltatások megismertetésére, hozzáférési lehetőségeik bemutatására. Az esélyegyenlőség egyik mércéje, hogy a valamilyen okból hátrányos helyzetűek részére ismertté válnak-e azok a szolgáltatások, ellátások, amelyek életkörülményeiket javíthatják. Ezért hagyományos tájékoztatóinkat online ismertetőinket röviden és érthetően fogalmazva tettük közzé. Több új, figyelemfelkeltő, közérthető tájékoztatót készítettünk annak érdekében, hogy az

önkormányzati támogatásért hozzánk fordulók megfelelő információval rendelkezessenek kérelmük benyújtásához. A tájékoztatókat a honlapokon, facebookon, a TV13 képújságban és a display rendszeren is megjelenítettük. A természetbeni juttatások igényléséről szóló rövid tájékoztató kisfilm 2020-ban, a pénzübeli támogatásokról szóló rövid tájékoztató kisfilm 2021-ben készült el.

A minőségi, egyben okos közszolgáltatás feltételeihez tartoznak a felkészült állampolgárok, partnerek és munkatársak. Akciótervünk összeállításakor, a koronavírus járvány ideje alatt felértékelődött a digitális tudás. Ennek hatására nőtt a lakossági igény az infokommunikációs eszközök (mobiltelefonok, számítógépek, messenger, viber, skype programok), használati tudásának elsajátítására, az okos megoldások megismerésére, az érintettek online kapcsolattartásra alkalmassá tételére. Az önkormányzat első lépésben az intézményeinél és gazdasági társaságainál tette kötelezővé a digitális átállásra való felkészítést. Ennek érdekében folyamatosak voltak a belső és külső képzések, gyakorlati felkészítések. A smart munkacsoport irányításával elkészültek a belső képzést támogató prezentációk és megvalósultak a kiscsoportos, digitális átállást szolgáló belső szakterületi tréningek. A munkatársaink mindennapi tevékenységük során belső képzésekkel, gyakorlati bemutatókkal közreműködtek abban, hogy ügyfeleink közül minél többen teljes értékű tagjai lehessenek az információs társadalomnak: a számítógép és a világháló használatának lehetősége és képessége mindenki rendelkezésére állhasson.

Az okos szolgáltatásra való felkészülés, a digitális átállás követelménye minden korosztályt érintett. Ezért az óvodás kortól, az idős korosztályig minden területen közreműködtünk a felkészülésben.

Az Egyesített Óvoda minden telephelyén biztosítani tudtuk, hogy játékos formában, komplex módon történjen meg az óvodások digitális kompetenciájának fejlesztése.

Az iskolák államosítását követően folyamatosan kerestük azokat a megoldásokat, amelyek a tanulók, diákok számára érdemi segítséget nyújtanak a mai kor kihívásaihoz történő alkalmazkodáshoz. Ennek egyik eszköze a robotika tanfolyam elindítása volt a kerületben. Az alábbi táblában mutatjuk be a programban résztvevő diákok számát és a megvalósításhoz szükséges önkormányzati forrást.

Év	Résztvevők száma (fő)	Önkormányzati kiadás
2020.	129	10 480,-e Ft
2021.	132	11 340,-eFt
2022.	128	11 800,-eFt
2023.	51	4 600,-eFt
2024.	49	3 800,-eFt

2. számú tábla, forrás: SZKO nyilvántartás

2021-ig kiemelt programként kezeltük a hét-, és a négy modulós ECDL vizsga felkészítő tanfolyamainkat a kismamák részére. A tanfolyam szervezésének megkezdését követően 49 fő szerzett 4+3 modulós ECDL bizonyítványt, és 189 fő

szerzett 4 modulós ECDL bizonyítványt az önkormányzat támogatásának köszönhetően ingyenesen.

A Szociális Szolgáltató Központ szakmai programjába beépültek a kerületi nyugdíjasok számára szervezett informatikai oktatások. A Nostalgia Ház Idősek Klubjában (Zsinór utca 14.) tíz számítógéppel felszerelt oktató helyiséget alakítottunk ki, ezzel biztosítva időseink számára a speciális oktatást, amely türelmes, megértő hozzáállással az egyéni igényekhez alkalmazkodik. Informatikai oktatásban összesen 769 fő vett részt. A Napfény Idősek Klubjában (Visegrádi utca 96.) nyolc számítógép áll az idősek rendelkezésére gyakorlás céljára.

A tudás, ismeret elsajátítása mellett fontos feladatunknak tekintettük a minőségi közszolgáltatás igénybevételéhez a hátrányos helyzetben élők számára a technikai eszközök otthoni környezetben történő biztosítását. A digitális kompetencia feltételeinek megteremtése érdekében a közösségi költségvetés keretében 2021-ben és 2022-ben meghirdetésre került a hátrányos helyzetűek részére okos eszközök beszerzéséről szóló pályázat. A kerületi iskolások mellett a 65 év felettiak pályázhattak, vállalva az SZSZK által szervezett képzésen való részvételt. A pályázat népszerűségének köszönhetően 223 tablet átadására került sor szerény anyagi körülmények között élő fiatal, és időskorú kerületi lakosok részére.

A technikai fejlődés következtében az internet a mindennapok részévé vált. Használatával könnyebbé, egyszerűbbé vált életünk, de tapasztalatból tudjuk, hogy a virtuális tér valós veszélyeket jelenthet az idős és a fiatal generáció számára. A "Biztonságos Net" programok szervezését személyes részvétel keretében és online formában biztosítottuk. A biztonságot meghatározónak tarjuk, ezért az óvodai korcsoportnál kezdtük meg a figyelemfelhívást. Internetbiztonság Sangoval program elindításával - mesés-mozgásos, robotikai elemet tartalmazó - interaktív foglalkozásokat szerveztünk gyermekeknek a digitális biztonságról. Az iskolák által bűnmegelőzési, áldozatvédelmi előadások részére biztosított tanórákon, a BRFK XIII. Kerületi Rendőrkapitányság munkatársai minden alkalommal felhívták a figyelmet az internet veszélyeire. A Nemzeti Bűnmegelőzési Tanács figyelemfelhívó tájékoztatóit („Jelszólopás után zsaroló levél jön” és "Kérj segítséget! Együtt a bullying (megfélemlítés) ellen"), a BRFK XIII. Kerületi Rendőrkapitányság szóróanyagait a kerületi rendezvényeken elérhetővé tettük. Minden önkormányzati rendezvényen, intézményi programon, nyári táborainkban foglalkoztunk a bűnmegelőzés témájával, hangsúlyozottan az internet káros, kockázatos tartalmainak, az internetes csalók és támadók módszereinek bemutatására. Folytattuk az időseket célzó bűnmegelőzési sorozatunkat.

A lakásvezérlés, otthonautomatizálás, vagyonbiztonság, szabadidő, sport, kultúra, szórakozás, vásárlás, kereskedelem, pénzügyek, ügyintézés, kapcsolattartás, egészségfelügyelet, egészségügyi ellátás, személyi biztonság, szociális ellátás olyan szolgáltatási területek, ahol az önkormányzat új, okos megoldások bevezetésével, új smart eszközök alkalmazásával összességében javított a közszolgáltatások minőségén.

Legfontosabb intézkedéseink között elindítottuk és a négy év alatt számos funkcióval bővítettük a Budapest13 Smart City mobil applikációt, (pl: tájékoztató-hírszerkesztő-, bejelentő-, támogatások elektronikus igénylését, felhasználását biztosító-, egyedi kedvezményt biztosító kuponok megjeleníthetőségét támogató-, térkép-, az alternatív közlekedési eszközök használatát motiváló, kérdőív funkció). Az applikáción belül megújítottuk a Kerületi Partnerkártyát. 2021. decemberi nyilvántartásunk szerint a Partnerkártyával rendelkezők száma megközelítette az ötvenezret és folyamatosan halad a plasztikkártyák elektronikus alkalmazásra történő cseréje. Bővítettük az appon megjelenő hírek körét, és kedvező visszhangra talált a "Kiemelt események" modul feltöltése. A 2021. év egyik legnagyobb fejlesztése a mobil applikációban, hogy a Partnerkártya korábbi hibrid (plasztik kártya és elektronikus alkalmazás) nyilvántartást egy közös, egységes rendszerben történő nyilvántartás váltotta fel. Újdonság, hogy rövid push üzenetekben hívjuk fel a figyelmet a legfontosabb, aktuális információkra. Az applikáció fejlesztésével párhuzamosan bővült a Partnerkártya tulajdonosoknak nyújtott szolgáltatások köre. 2024-ben 22 térítésmentes kulturális, rendszeres mozgást és szabadidő hasznos eltöltését biztosító szolgáltatást vehetnek igénybe a felhasználók.

Az Akciótervben vállalt feladataink révén az egészségügyi szolgáltatás fejlesztésével látható eredményeket értünk el mind a prevenció, mind a gyógyítás és gondozás terén. Az Akciótervben vállalt öt darab új diagnosztikai berendezés beszerzése helyett a tervezettnél több új eszköz segíti a gyógyítás hatékonyságát.

Az otthoni gondoskodási formák egyik része az egészségügyhöz, másik része a szociális ellátásokhoz tartozik, ami sok esetben megnehezíti a rászorulókat ellátását. Egy olyan innovatív és átfogó gondozási és támogatási rendszert dolgoztunk ki, melynek célja, hogy a lehető leghosszabb ideig, személyre szabott, szakszerű és egyéni igényekhez igazodó gondozást, támogatást nyújtson a család és a környezet bevonásával az idősek részére. Segítjük az önálló életvitel fenntartását és javítását, ezzel lehetőséget teremtve arra, hogy az idős emberek a saját lakókörnyezetükben élhessenek. A projekt a helyi szakemberek együttműködésén és okos eszközök használatán alapul.

A kerületben élő, dolgozó és átutazó emberek biztonságérzete, ezzel a lakosság életminőségének javítása érdekében az önkormányzati térfelügyeleti kamerarendszer bővítését és minőségi fejlesztését biztosítottuk. A térfelügyeleti kamerarendszer bővítésénél, a meghibásodott kamerák cseréjénél a nagyobb képfelbontású 4 MP kamerák kerültek felszerelésre. Eredményesen használtuk új megoldásként a múlt évben beszerzett mobil kamerákat. A közterületi térfelügyeleti kamerák minőségi fejlesztésének fókuszában 2022-től az intelligens funkciók bevezetése áll. Ennek mintaprojektje 2022-ben a Vizafogó parkban került megvalósításra. Az intelligens funkciók - videó analitika - alkalmazása képessé teszi a készülékeket bizonyos jogellenes cselekmények automatikus detektálására, melyek észlelése esetén jelzést adnak az operátorok számára.

A lakossági internet hozzáférés elengedhetetlen eleme a smart city működtetésének. Mindezekre tekintettel a megfelelő lefedettség és sávszélesség biztosítása érdekében folyamatosan bővítettük WIFI hálózatunkat. 2020. augusztusában a Marina parton és a Hajdú utcai parkban kezdtük meg az okospadok kihelyezését. A Hajdú utcai parkba telepített padban lévő műszer adatokat szolgáltat a levegő minőségéről is. A Vizafogó parkban 3 okospadot telepítettünk. További okospadok kihelyezésére került sor a Debreceni parkban, a Csángó játszótéren és a Gyöngyösi sétány játszótéren. Tapasztalataink szerint az okospadok leginkább teleföntöltő funkciót látnak el, a wifi-funkciót az önálló kiépített hálózatok is biztosítják. Új parki wifi hálózatot építettünk a Vizafogó parkban, a Debreceni parkban, a Thurzó parkban és a Dráva parkban.

A sport13.hu weboldalon elérhetővé tettük a XIII. kerületi sporttérképet. A térképen mozgásformák és sportágak alapján tudnak szűrni az érdeklődők. Jelenleg 230 helyszín, sportolási lehetőség van megjelölve az alkalmazáson. 2021-től megjelenítjük a kerületi ivóutakat, játszótereket, labdapályákat, és edzőtereket. A megjelölt pontok sorát folyamatosan bővítjük. 2022-ben a sportkatasztert tovább bővítettük sportegyesületek megjelölésével. A sportegyesületek elérhetőségét, weboldalának címét megjelöltük annak érdekében, hogy könnyebben megtalálják az információkat az érdeklődők.

2024. áprilisában 2 db okos asztalt telepítettünk az Angyalföldi József Attila Művelődési Központ és az Angyalföldi Sportközpont közösségi tereiben. Az okos eszközökön 4 játék található, melyek kerületi kapcsolódással is rendelkeznek (pl. helytörténeti kvíz, puzzle intézményeink képeiből), annak érdekében, hogy a hozzánk betérők jobban megismerhessék kerületünket. Az asztalok rendelkeznek mobiltelefon töltési lehetőséggel. A két eszközön reklámfilmeket is el tudunk helyezni, így kommunikációs felületként is funkcionálnak. Az asztalokat magyar és angol nyelven használhatják az érdeklődők.

Az elmúlt négy évben kidolgoztuk és megvalósítottuk az óvodai jelentkezés online rendszerét. 2024-től a rendszer a szülők részére egyéb digitális ügyintézés lehetőségét (gyermeki anamnézis online kitöltését, hiányzások igazolását, adatvédelmi nyilatkozatok elfogadását, a szülők és óvoda közötti kapcsolattartást, időpontfoglalást óvodai programokra) teszi lehetővé. 2024-ben már minden szülő ezt a felületet használja. (A tapasztalatok alapján 2024. januárjától került bevezetésre az online jelentkezés a bölcsődei szolgáltatás igénybevitelére.)

Óvodáinkban fokozatosan vezettük be az elektronikus csoportnapló használatát. Az üzemeltetéshez minden óvodai csoportba laptop került beszerzésre. Az Egyesített Óvoda valamennyi tagóvodájában lehetővé vált az elektronikus csoportnapló alkalmazása. A tapasztalatok alapján 2023-ban megkezdődött a bölcsődei e-csoportnapló kidolgozása, amely 2024. szeptemberétől kerül alkalmazásra.

Az idősek minél hosszabb ideig történő önálló életvitelét az otthon-ápolási, gondozási okos eszközök alkalmazása segíti. Önkormányzatunk a jó gyakorlatok

összegyűjtésével és bemutatásával, használatuk ismertetésével bővítette és bővíti az idősök, hozzátartozók tudását.

Az alábbi eszközök beszerzésével kialakítottunk egy kerületi okos bemutató termet az Ezüstkör Idősök Klubjában (Szabolcs u. 12-14.).

- füst-, vízbetörés- és ajtónyitás érzékelő,
- mozgásérzékelő,
- hőmérséklet érzékelő,
- ápolást, gondozást segítő eszközök, berendezések,
- hőmérséklet szabályzó,
- szén-monoxid érzékelő,
- intelligens dugalj,
- fényerőszabályzó,
- állítható betegágy,
- veszélyhelyzet jelzésére alkalmas okosóra,
- távvezérlő,
- vezeték nélküli internet kapcsolatot és vezérlést biztosító eszköz,
- hangsegéd eszközök vezérlésére,
- vagyónvédelmi eszköz.

A bemutató terem alkalmas arra, hogy munkatársaink az okos eszközök használatáról tájékoztatást adjanak az érdeklődőknek, biztosítsák a kipróbálás lehetőségét és a betanítást az eszközök használatára.

A gyermekétkeztetés díjának befizetését az IMFK honlapján létrehozott online felület teszi lehetővé. Az új fizetési webfelület/honlap bevezetésével a befizetés elérhetősége bővült, több webfelületről lehet az e-fizetés oldalát elérni. A fizetési felület fejlesztésével tárgyhónapon belül a lemondott étkezés visszarendelésére nyílik lehetőség. A befizetéskor automatikus számlaküldés történik a befizetőnek. A kedvezmény igénybevételehez szükséges nyomtatványok elektronikusan le- és kitölthetőek. Az online felület egyszerűsíti az ügyintézkést (pl. a tárgyhavi rendelések lemondása, rendelés, szülői tájékoztatás).

Közintézményeinkben a smart információs tájékoztatás érdekében - központi tartalom menedzsment rendszerrel - multimédiás display rendszert építettünk ki. A turisztikai koncepció előkészítése során a helyi vonzerők, attrakciók listájának összeállítása megtörtént. A nyári programsorozataink helyszíneinek könnyebb megközelítése és népszerűsítése érdekében elkészítettük a rendezvények térképét, melyet minden online felületünkön használtunk.

A koronavírus járvány miatt 2021 első félévében kulturális telephelyeink zárva tartottak, sport telephelyeink korlátozottan működtek. Ebben az időszakban online programokkal értük el célközönségünket.

Az online jegyvásárlást ösztönzi a jegy.hu partnerrel kötött szerződésünk. Nyereményjátékokkal arra biztattuk látogatóinkat, hogy jegyeiket az interneten

keresztül vásárolják meg. 2020-ban a jegyek 37%-át vásárolták a látogatók online, ezt a szám 2023. végére 46%-ra javult.

Összességében elmondhatjuk, hogy a modern technológiák és az okos megoldások alkalmazása, a tájékoztató-információs tevékenység digitális térben történő megerősítése révén a közszolgáltatások minősége folyamatosan javult. Önkormányzatunk az okos technológia alkalmazásával a közszolgáltatások integrált rendszerét erősítette, biztosítva a közszolgáltatások egymáshoz kapcsolódását, hatékonyabbá tételét. A fókuszterületen meghatározott és végrehajtott intézkedések a kerületi állampolgárok életminőségének javítását szolgálták.

Energiatudatosság

A Föld bioszférája által küldött vészjelek egyértelművé teszik, hogy a legtöbb környezeti problémát az ipar, a korszerűtlen beruházások mellett az egyének felelőtlen magatartása, életvitelük következményei idézik elő. A kihívásokra választ adva önkormányzatunk településfejlesztési politikáját az elmúlt négy évben is az energiatudatosság és „zöld” gondolkodás, az ökológiai és ökonómiai fenntarthatóság határozta meg,

A fókuszterülethez meghatározott és megvalósított feladataink a smart értékelési rendszer két - a smart környezet és a smart mobilitás - alrendszeréhez kapcsolódtak szorosan. Céljuk az energiafogyasztás és környezeti terhelés csökkentése, a megújuló energia, víz- és hulladékgazdálkodás népszerűsítése, a városok klímaváltozáshoz történő adaptációs készségének növelése, az épített környezet energiahatékony kialakítása volt.

A Képviselő-testület 2020. október 8-ai ülésén elfogadta a Budapest XIII. Kerület Klímastratégiája 2017 – 2020 végrehajtásáról szóló beszámolót és a Budapest Főváros XIII. Kerület Klímastratégiáját (2020-2024). A Klímastratégia végrehajtására intézkedési csomag készült, amely figyelembe vette a kerület egyedi adottságait és folyamatait, elősegítve a hatékony alkalmazkodást és a környezetvédelmi célok elérését. Az Akciótervünkben meghatározott feladatok az ágazati stratégiával összhangban vannak. A Klímabarát Települések Szövetség 2020-ban, eredményeink elismeréseként kerületünknek Klímabarát Önkormányzat díjat adományozott.

Az önkormányzat felismerve, hogy a kerület élhetőségét, környezeti fenntarthatóságát alapvetően meghatározta és meghatározza a zöldfelületi rendszerek megléte, nagy hangsúlyt helyezett a zöldfelületek növelésére, a közterületek hatékony üzemeltetésére, a levegőminőség javítására. A korábbi építési telkek helyén kialakított Vízafogó park és Thurzó park 15 000 négyzetméternyi új parki zöldfelületet eredményezett. Az önkormányzat tulajdonában és kezelésében levő 1 300 000 m² kerületi zöldterület, több, mint 31 ezer fasori és parki fa, 59 játszótér, 26 közterületi fitnesszter, 18 labdapálya, 23 kutya-futtató és 19 kutya-ilemhely színvonalas üzemeltetése mellett tovább fejlesztettük a kerületi zöldfelületeket. Tagóvodáinkba levegőminőség mérő

eszközöket szereltünk fel, amelyek használatát, a mért adatok hasznosítását a tagóvodák beépítették a pedagógiai programjukba. A közösségi költségvetés keretében lakossági levegőminőség-mérő pályázat került kiírásra, melynek eredményeként a levegő szállópor-koncentrációjának folyamatos mérését és a mérési adatok interneten történő, valós idejű megjelenítését végző szenzorokat biztosítottunk a nyertes pályázók számára. Új megoldásként helyeztünk ki okos eszközökkel felszerelt, levegőminőségmérővel ellátott közterületi könyvszekrényt. A kihelyezett mérőeszközök adatai mobiltelefonról QR kód segítségével a nyilvánosság számára elérhetők.

Megvizsgáltuk a XIII. kerületi közparkok vízóráinak távleolvasási, távfelügyeleti lehetőségeit. A bekötési vízmérők a Fővárosi Vízművek Zrt. tulajdonában vannak, ezért azokra jeladó modult kizárólag a Fővárosi Vízművek Zrt. jogosult felszerelni. A Fővárosi Vízművek Zrt. 2023-ban tesztjelleggel elindította projektjét, melynek keretében kifejleszti a vízórák távleolvasási rendszerét. Ehhez csatlakozott kerületünk, a parki vízórák bekerültek az ingyenes tesztrendszerbe. A kerület 174 közterületi vízórája közül 147 lett jeladóval/jeltovábbítóval felszerelve.

Energiatudatosságunkat a legjobban az önkormányzati intézmények hatékony üzemeltetése, az energiahatékonysági beruházások megvalósítása és támogatása, az energiafelhasználás csökkentése bizonyítja. Ennek érdekében önkormányzatunk passzív technológiával folytatta tovább bérlakásépítési programját. A kivitelezés során olyan megoldásokat alkalmaztunk, amelyek az épületek hőveszteségét minimalizálták, s hőnyereségét maximalizálták, hasznosították a belső hőforrások energiáját. Az önkormányzati lakóépületben újdonságként épületfelügyeleti rendszer, távfelügyelettel ellátott automata tűzjelzős rendszer került kiépítésre. az épületgépészeti rendszerek környezettudatos, energiatakarékos működést biztosítanak. A Gyöngyösi sétányon elkészült az ország első smart óvodája.

Az intézményfelújítási program keretén belül vizsgáltuk a korszerű, smart megoldási lehetőségeket. Újonnan épülő és felújított önkormányzati intézményeinkben alkalmaztuk a megújuló energiaforrásokat. A lakóházállomány állapotának nyilvántartására folyamatosan frissülő adatbázist hoztunk létre. A felújításoknál figyelmet fordítunk a homlokzati hőszigeteléssel és nyílászárócserével megoldható energiamegtakarítási feladatokra. Energetikai tanácsadást biztosítottunk a kerületi állampolgároknak és a szociális támogatások biztosítása mellett, valamennyi igénylőt szemléletformálással egybekötött oktatásban részesítettünk. A lakossági LED csere programban több ezer izzó ingyenesen kicserélésre került sor

A hosszútávú energetikai korszerűsítések lehetőségét vizsgálva a kerület teljes intézményrendszerét áttekintettük, figyelembe vettük az ingatlanok aktuális energetikai tulajdonságait, jellemzőit. Ezek alapján az intézményekben megvalósuló energetikai felújítási programot állítottunk össze. 2023-ban az elfogadott energetikai korszerűsítési program beruházásainak előkészítését 17 intézményre vonatkozóan, három ütemre bontva kezdtük meg a tervezési és

kivitelezési munkákkal. A programot az eddigi felújítások eredményeinek összegzése után folytatjuk.

Önkormányzatunk az elmúlt években különböző lakossági zöldpályázatot hirdetett meg. 2020 és 2024 között

- a Környezetvédelmi pályázaton 265 pályázó vett részt, 185 pályázatot támogattunk 43 418-eFt összegben,
- a Lakossági Zöldterület Védnökségi Pályázaton 649 pályázó vett részt, 610 pályázatot támogattunk 83 610 494 Ft összegben,
- a Tiszta utca, rendes ház pályázaton 259 pályázó vett részt, 157 pályázatot támogattunk 16 000 000 Ft összegben, 2024-ben 131 pályázót támogatunk, díjazásukról 2025 januárban lesz döntés,
- az Udvarzöldítési pályázaton 67 pályázó vett részt, 16 pályázatot támogattunk 13 062 430 Ft értékben, 2024-ben a második fordulóra 7 pályázat jutott, melyek terveztetés alatt vannak, igényelt támogatási összegük 7 554 835 Ft.,
- 2023-ban az Esővízgyűjtő pályázaton 68 pályázó vett részt, 39 pályázatot támogattunk 3 269 157 Ft összegben. 2024-ben 6 pályázat érkezett, melyek támogatási összege összesen 938 280 Ft volt.

A „Szemetelni ciki!” szemléletformáló kampány egyik eleme a közterületi installációs pályázat volt. Bizva a fiatalok kreativitásában és versenyszellemében 2022-ben kisfilmpályázatot hirdettünk. 2023-ban az óvodás és általános iskolás korosztályra kiterjesztve kampányunkat, óvodai rajzpályázat és általános iskolai vetélkedő sorozat keretében hívtuk fel a figyelmet a szemetelés káros következményeire, a környezet védelmére. Családi és gyermekprogramjainkon hangsúlyossá vált a környezettudatos szemlélet és gyakorlat népszerűsítése.

Kerületünk közterületein jelenleg kilenc helyszínen, egyszerre 22 elektromos gépjármű töltésére alkalmas állomás található. További 16 magánterületi, a közforgalom számára elérhető helyszínen található elektromos töltőállomás. 2022-ben lakossági igény alapján egyeztetést kezdeményeztünk a Danubius utcában egy új elektromos töltőállomás telepítése érdekében, mely elsősorban a Marina parti lakókat szolgálná ki. A telepítést végző cég tájékoztatása szerint ennek tervezése és engedélyezése folyamatban van.

Valamennyi új építésű lakóingatlanban megvizsgáltuk az elektromos gépjárművek töltésének lehetőségét. A Jász utca 72. szám alatti lakóépületben a Klapka Központ mintájára az elosztó szekrényben lehetőséget biztosítottunk arra, hogy igény esetén a kábelezés és a villamos csatlakozás visszabontása nélkül elvégezhető legyen a töltőhely kiépítése. A Petneházy utca 90. szám alatti lakóháznál mind a 76 db parkolóhelynél megvan arra a lehetőség, hogy a lakás villanyórájáról ellátva legyen kialakítva a töltési pont.

2022-ben 750 szenzorral bővítettük a smart parkolást Újlipótvárosban. Jelenleg 850 szenzor mutatja a parkolóhelyek telítettségét, jelentősen redukálva a gépjárművezetők parkolóhely keresésre fordított idejét, csökkentve a károsanyag kibocsátást és a belváros forgalmát. 2024-ben további 600 szenzorral fejlesztjük a

rendszert. A smart parkolás fejlesztésével az előnyök hatványozottabban érvényesültek: az üres parkolóhely rövidebb idő alatti megtalálása, kevesebb körözés, forgalomcsökkenés, kisebb károsanyag kibocsátás, valós idejű információk segítségével.

2021-ben bevezetésre került a kerületi akadálymentes útvonaltervező. A Route4U Kft.-vel való együttműködés eredményeként. Felmérték és a kerületi applikációba integrálták a kerületi közutak és járdák adatait.

A car sharing szolgáltatók által használt jármű flotta nagy része „zöld” rendszámú, így a jelenlegi fővárosi parkolási rendelet alapján mentesülnek a fizető parkolók használata alól. A nem zöldrendszámú car sharing gépjárművekre a Fővárosi Önkormányzat létrehozta a közösségi autóbérelési várakozási hozzájárulást, mely alapján ezek a gépjárművek 50 %-os kedvezménnyel, időtartam korlátozás nélkül várakozhatnak a fizető parkolási zónákban.

Önkormányzatunk minden évben csatlakozott az Európai Mobilitási Héthez. Évente megrendeztük a kerékpáros közlekedés népszerűsítését szolgáló Bringás reggeli akciót. Az Egyesített Óvoda tagóvodáiban a mobilitási héthez kapcsolódó programok megtartására került sor.

Az önkormányzat által rendezett lakossági rendezvényeken történő részvétel biztosításával támogatjuk a BRFK XIII. Kerületi Rendőrkapitányság által indított, kerékpár-biztonsági projektet, amelynek keretében díjmentesen megjelölik, és nyilvántartásba veszik a lakosok kerékpárjait.

A smart mobilitás fejlesztésének jegyében az elmúlt években tovább fejlesztettük a kerékpárutak hálózatát. Mikromobilitási pontokat terveztünk és jelöltünk ki; jelentősen növeltük a közterületi kerékpártámaszok számát, támogattuk a társasházi kerékpártárolók kialakítását és elnyertük a Kerékpárosbarát Település címet.

A fenti összefoglaló mutatja, hogy az önkormányzat elkötelezett az energiatudatosság és az energiahatékonyság mellett.

Az önkormányzat klímatudatossága és a környezet védelme érdekében meghatározott és megvalósított smart intézkedések összhangban voltak az önkormányzat olyan hagyományos értékeivel, mint a szociális érzékenység és a szolidaritás és ezzel jelentősen hozzájárultak a kerületben élők életminőségének komplex javításához.

Társadalmi részvétel erősítése

Önkormányzatunk folyamatosan arra törekszik, hogy az állampolgárok, a civil- és társadalmi szerveződések, vallási közösségek, érdekképviselői szervek, gazdasági szereplők lehető legszélesebb körével erősítse partnerségi kapcsolatait.

A fókuszterülethez meghatározott és megvalósított feladataink a smart értékelési rendszer smart kormányzás, smart emberek, smart gazdaság alrendszeréhez kapcsolódnak szorosan.

Az önkormányzat 2021-ben elfogadott Partnerségi Stratégiájával kötelezettséget vállalt kapcsolatainak sokoldalú fejlesztése mellett, a kerületben élők életszínvonalának emeléséhez, a lokálpatriotizmus erősítéséhez, a lakókörnyezet élhetőbbé tételéhez.

A partnerség jegyében arra törekedtünk, hogy tevékenységünkbe a döntéselőkészítéstől a megvalósításig, a felelősségvállalástól a szemléletformálásig a helyi lakosságot, a gazdasági-, szakmai- és civil szervezeteket, egyházakat bevonjuk. Figyelmet fordítottunk új partnerek bevonását célzó döntéselőkészítő, döntést megvalósító részvételi programjaink népszerűsítésére.

2020-2024 között összesen 64 zöldterületi társadalmasítást végeztünk. A zöldterületi beruházásokhoz kapcsolódóan 11 lakossági fórumot szerveztünk, 13 véleményező táblát helyeztünk ki. Egy alkalommal saját, négy alkalommal külsős cég (Mi utcánk) segítségével kérdőíves kutatást végeztünk. Az online társadalmi egyeztetés a társadalmi véleményformálás egyre nagyobb részét képezi, így nem képzelhető el jelentős beruházás online egyeztetés nélkül, csak lakossági fórumra és helyszíni véleményező táblára támaszkodva. 11 alkalommal kértük ki online a lakosság véleményét, melynek elsődleges felülete a beruházásokat lebonyolító Közszolgáltató Zrt. honlapja.

Új elem volt a www.kozossegitervezes.hu oldalon történő online véleményeztetés, az online közvéleménykutatás, melyet 2020-ban a Fővárosi Önkormányzat üzemeltetésében lévő Jászai Mari tér XIII. kerületi parkrész felújítása kapcsán alkalmaztunk.

A „Nem csak íróasztal mögött” program részeként 2023. évben összesen 539 állampolgár fejezte ki véleményét az önkormányzati tevékenységgel kapcsolatosan. A "Randevú a biztonsággal" programot minden Lakóközösségi Napon megszerveztük a Közügyek sátrában.

A közösségi költségvetéssel egy olyan döntéshozatali mechanizmust vezetett be a Képviselő-testület, amelynek részeként a költségvetésben elkülönített összeg mértékéig a kerületi lakosok közösen dönthetnek közpénzek felhasználásáról. Lényeges elem, hogy a lakosok innovációit, ötleteit az önkormányzat össze tudja gyűjteni, az ötletek megvalósításába a helyi közösségeket be tudja vonni. 2021 és 2024. között 1 893 ötletből 171 nyertes javaslat született.

A SMART13 Akcióterv kidolgozása során, a kerület által szervezett Smart konferencia előkészítési szakaszában több "okos megoldásokban" jártas kerületi céggel (KPMG, a Skanska Magyarország Ingatlan Kft., Vodafone, Porsche Hungária, Hewlett-Packard, ERSTE Bank, NKM) vettük fel a kapcsolatot és egyben kértük együttműködésüket a kerületi SMART program megvalósításában.

Több fórumon mutattuk be smart city programunk céljait, okos eredményeinket. Az önkormányzat platformjain, fórumain lehetőséget biztosítottunk a témával összefüggésben megfogalmazott írások, tanulmányok, javaslatok, vélemények megosztására. 4 nemzetközi smart konferenciát szerveztünk.

Az alábbi táblázatban mutatjuk be a konferencia időpontjait, résztvevőket, témákat:

Időpont	Előadó városok	Tematika
2020. október 29	Bécs, Amszterdam, Barcelona, Oulu és az ausztrál Newcastle	smart city program
2021. október 28	Helsingborg, Bécs, Fokváros, Madrid és Rotterdam	smart fejlesztések
2022. október 27	Tallin, Estonia, Teimas, Portugália, Hollandia, Főváros, XI. Budapest, XIII. kerület	idősek és fogyatékkal élők otthonápolása, Városkártya szolgáltatások, Smart parkolási rendszerek.
2023. október 26	Barnsley, Bécs, Főváros, Plymouth, ClujNapoca, XIII. Kerület, Magyarország	digitális átállás, adatgazdálkodás, adatkezeléssel, adatökoszisztéma

3. számú tábla, forrás: saját nyilvántartás

Az elmúlt években több hazai és nemzetközi smart rendezvényre kaptunk meghívást. 2023-ban smart eredményeinknek köszönhetően aktív résztvevői voltunk a Budapest Smart Fórumnak. A minőségügyi smart törekvéseink révén több nemzetközi pályázatra meghívást kaptunk.

Bővült, tartalmasabbá vált a kapcsolatunk a felsőfokú oktatási intézményekkel. Míg önkormányzatunk az egyetemi, főiskolai hallgatók gyakorlati képzésében, a terepen megszerezhető gyakorlati tudás, szakmai képzés lehetőségét biztosította, addig az egyetemek nyitott előadásokkal, szakembereink oktatásával, szépkorúak képzésével, smart ötletekkel, a közösségi költségvetés workshopjainak lebonyolításával, az EUCF (European City Facility) pályázat kidolgozásában, benyújtásában való közreműködéssel, energiaközösség, adatvagyon stratégia kidolgozásában segítették önkormányzatunkat. Együttműködő partnereink az Eötvös Loránd Tudományegyetem, a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, a Semmelweis Egyetem, a Budapesti Corvinus Egyetem, a Kodolányi János Egyetem, a Károli Gáspár Református Egyetem, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem, a Társadalomtudományi Kutatóközpont Politikatudományi Intézet.

A társadalmi részvétel egyik fontos eszköze a Kerületi Partnerkártya nemcsak a kerület lakóinak biztosít előnyös szolgáltatásokat, hanem a kerületi vállalkozók, kereskedők számára is kedvező önkormányzati-, lakossági együttműködési, üzletpolitikai eszköz. A mobil applikációba beillesztett partnerkártya funkció révén először a felhasználói szám növekedett, ezt követően bővült a partnerkártya szolgáltatást biztosító együttműködők köre. Kezdetől fogva arra törekedtünk, hogy a lakók visszajelzései alapján javítsuk, bővítsük a kártya által elérhető kedvezmények, szolgáltatások körét, népszerűsítsük e szolgáltatási formát.

Eredményesnek bizonyult, hogy az Igazgatási Osztály munkatársai a vállalkozók ügyintézése során felhívták a kereskedők figyelmét a Partnerkártya szolgáltatásokat biztosító funkciójára, tájékoztatást adtak számukra a program céljáról, a programhoz történő csatlakozás lehetőségéről és módjáról. Ma már a kerület lakóinak több, mint ötven százaléka rendelkezik Partnerkártyával, és közel 500 szolgáltató biztosít valamilyen kedvezményt számukra. Az alábbi táblázat az önkormányzati utalványok beváltását vállaló szolgáltatók számának alakulását mutatja be:

Partnerkártya funkció	Szolgáltatók számának alakulása			
	2021.év	2022.év	2023.év	2024.év
Lehel Csarnok utalvány	26	24	33	35
Beiskolázási utalvány	17	19	18	17
Anyatejes utalvány	26	26	0	26
Fenntartható közlekedést ösztönző utalvány	0	0	31	27
Összesen	69	69	82	104

4. számú tábla, forrás: saját nyilvántartás

2023. júniusától a Partnerkártya elfogadóhelyként regisztrált kereskedők önálló, egyedi kedvezményekre jogosító kuponokat tudnak a rendszerben megjeleníteni. Ehhez kapcsolódóan megállapodást kötöttünk 2023. tavasszal az Interticket Kft-vel, hogy a kerületi vállalkozásokat megkeresik, bemutatva az alkalmazás előnyeit és további kereskedőket vonnak be a rendszerbe. Az eltelt időszakban több, mint negyven kereskedő kapcsolódott be az új szolgáltatási formába, melynek eredményeként folyamatosan nő a különböző kedvezményre feljogosító kuponok száma az applikációban.

Elindítottunk egy olyan programot, a mely révén a kerületi civil szervezetek a kerületi cégekkel (gazdasági társaságokkal), intézményekkel való együttműködési lehetőségekbe kaptak gyakorlati betekintést, a civil szervezetek iránt nyitott kerületi, vagy budapesti székhelyű vállalat képviselőitől hallgathattak meg hasznos előadást. Ma már nem kétséges, a forprofit szervezetek pénzügyi-, marketing- technikai, tapasztalatai megfelelő differenciálással a nonprofit szférában is jól hasznosíthatók.

Az átfogó szemléletű smart city stratégia feltételezi a tudás alapú társadalom és gazdaság, a projektek mellett a folyamatok „okosítását” (kormányzás, üzemeltetés, együttműködés, társadalmi kreativitás stb.). A XIII. kerület okos várossá válásának egyik mérője az együttműködésen alapuló lehetőségek kihasználásának intenzitása és minősége. A kapcsolódás lehetőséget ad a közös célok, érdekek érvényre juttatására, a hatékonyság növelésére, az erőforrásokkal való okosabb gazdálkodásra.

A bemutatott intézkedések alátámasztják, hogy önkormányzatunk az „Okos kerület” koncepció megvalósításában mindenkire számít. Partnereink aktív szerepvállalásával az együttműködés, a döntések előkészítésében és végrehajtásában való társadalmi részvétel erősödött, törekvéseink az emberek életminőségének javítását szolgálták. Az eredmények hozzájárultak

- ✓ a kerületi lakosok, civil szervezetek, társas- és egyéni vállalkozások aktivitásának növeléséhez,
- ✓ a döntések előkészítésében és végrehajtásában való civil részvételéhez,
- ✓ a helyi kommunikációs csatornák bővítéséhez, hatékonyságuk növeléséhez.

ÖSSZEZEGÉS

Négy évvel ezelőtt nem sejtettük, hogy az önkormányzati ciklus során milyen nem várt kihívásokkal kell szembenéznünk: egyik válság követte a másikat, egekbe szökött az infláció és a szomszédunkban háború tört ki. A mindannyiunk előtt ismert külső és belső tényezők más ágazati programokhoz hasonlóan az Akcióterv végrehajtását is befolyásolták, részben nehezítették (személyes kapcsolattartás, jelenléti oktatás, partnerségi kapcsolatok bővítése) részben bizonyos feladatok (digitális átállás, korszerű technológiák nyújtotta lehetőségek, az energiatudatos életmód, szemlélet megerősödése) megvalósítására ösztönzően és inspirálóan hatottak.

Az Akcióterv végrehajtásának áttekintése során megállapíthatjuk, hogy az okos város ismert alrendszerei mentén meghatározott feladatokat a válsághelyzetek és a megszorító intézkedések ellenére sikerült teljesítenünk. Az Akciótervben kijelölt fejlesztési célok jól szolgálták a kerületben élők, itt dolgozók, gazdasági és civil szervezetek érdekeit. A széleskörű partnerség kialakítása hatékonyan segítette és segíti a szemléletformálást, amellyel elkötelezetté lehet tenni a helyi társadalmat a smart megoldások iránt. Az önkormányzat és intézményei jelentős utat tettek meg az okos város megteremtése felé vezető úton.

Az értékelés során megerősítést nyert, hogy a Képviselő-testület jól döntött, amikor elfogadta Smart13 Akciótervét és kiemelt feladatai közé emelte a smart megoldások előtérbe helyezését, az új infokommunikációs megoldások folyamatos tanulmányozását, és a lehető legszélesebb körben történő adaptálását. Az Akcióterv végrehajtása révén az Intelligens Kerület Koncepcióban meghatározott kiemelt cél - „smart city partnerség” létrehozatala és működtetésének elindítása - az előírt határidőben megvalósult, a végrehajtás és a monitoring tevékenység folyamatos volt. Az elvégzett feladatok eredményeként az okos megoldások alkalmazása a hétköznapiak részévé, az önkormányzati közszolgáltatások terén az okos város szemlélet hangsúlyossá vált, területei, eszközei és módszerei folyamatosan fejlődtek.

FEJLESZTÉSI IRÁNYELVEK

Az elmúlt időszak tapasztalatai alapján elmondható, hogy a smart szemlélet jelen volt és jelen van a helyi üzemeltetési és fejlesztési feladatok tervezésében és végrehajtásában. Az önkormányzat továbbra is elkötelezett amellett, hogy a kerület fejlesztésében külön hangsúlyt kapjon a „smart city” megközelítés, szemléletmód és gyakorlat.

Ahogy a beszámolóból látható, okos kerületnek lenni egy véget nem érő folyamat, amely állandó tanulást, fejlődést igényel, adaptálva a digitális technológiák nyújtotta lehetőségeket. A nyitott, átlátható közigazgatás érdekében tovább kell fejleszteni az információáramlást, a tájékoztatás, tájékozódás, és az egyeztetési folyamatok rendszerét. Annak érdekében, hogy eredményeinket megőrizzük, tovább fejlesszük

- a kor elvárásaihoz igazodó minőségi közszolgáltatásokat kell biztosítani,
- nélkülözhetetlen a korszerű infokommunikációs eszközök megfelelő használata, ezért továbbra is hozzá kell járulnunk a kerületben élők infokommunikációs ismereteinek, tudásának bővítéséhez,
- törekedni kell az egészségesebb, biztonságosabb életkörülmények, hatékony prevenció biztosítására.
- minden területen nyitni kell az új innovatív ismeretek és módszerek felé,
- folyamatosan keresni kell a jó (hazai és nemzetközi) gyakorlatokat, amelyeket a XIII. kerület alkalmazni, hasznosítani tud,
- erősíteni kell az együttműködést a kerületi innovatív vállalkozások, kerületi döntéshozók, valamint az oktatás szereplői, a fejlesztésben, kutatásban érdekelt hallgatói hálózatok között,
- a meglévő kapcsolatok ápolása mellett új együttműködő partnereket kell keresni, új smart céljaink megvalósításához.

Budapest, 2024. október „ „